

Asia: VN/28194/2025

Suomen meriteollisuusstrategia - Kestävä ja kilpailukykyinen meriteollisuus 2035

Strategian keskeiset tavoitteet

Ovatko strategian keskeiset tavoitteet asetettu oikein? Saavutetaanko niiden toteutumisella kestävä ja kilpailukykyinen meriteollisuus Suomessa vuoteen 2035 mennessä? Tulisiko strategian keskeisiä tavoitteita täydentää joiltain osin?

STTK katsoo, että strategian keskeiset tavoitteet on asetettu oikein.

Innovaatiot ja teknologinen edelläkävijyys

Ovatko innovaatioita ja teknologista edelläkävijyyttä koskevat alatavoitteet määritelty oikein? Tulisiko tavoitteita täydentää joiltain osin?

STTK yhtyy strategiassa kuvattuun tilannekuvaan, että Suomen suhteellinen etu on korkean teknologian tuotteissa, jotka edellyttävät innovaatioita ja tuotekehitystä. Suomen meriteollisuus on nykymuodossaan korkeatasoista, mutta kilpailukykyyn säilyttäminen edellyttää panostuksia TKI-toimintaan jatkossakin.

Suomi tunnetaan maailmalla osaamisesta ja laadukkaista tuotteista, kuten energiatehokkaista isoista loistoristeilijöistä, jäävahvistetuista kauppa-aluksista ja jäänmurtajista. Arktisilla alueilla ja jäissä kulkevien alusten osalta suomalainen suunnittelu ja rakentaminen ovat maailman kärkeä, ja strategiassa on tuotu hyvin esille arktisten alueiden avautumisen mahdollisuudet. Innovaatioissa on olennaista keskittyä jatkossakin tuotteisiin, joissa kilpailukykyämme on maailman kärkeä.

Geopolitiikan ja tekoälyn tuomat vaikutukset meriteollisuuteen niin polttoaineratkaisujen kuin laivojen kunnossapitoon liittyvien kysymysten kautta tulevat olemaan merkittäviä. Näihin liittyvät työvoiman osaamistarpeet edellyttävät myös riittävää rahoitusta.

Sähköistyminen, joka on nousemassa etenkin lyhyempien laivareittien ratkaisuksi, samoin kuin uudet polttoaineratkaisut, on huomioitu strategiassa hyvin.

Osaaminen ja työvoiman saatavuus

Ovatko osaamista ja työvoiman saatavuutta koskevat alatavoitteet määritelty oikein? Tulisiko tavoitteita täydentää joiltain osin?

Työ- ja elinkeinoministeriön vuoden 2026 alussa julkaisema osaajatarveselvitys kertoo, että meriteollisuuden veto- ja pitovoimaan liittyvät haasteet ovat samankaltaisia kuin teollisuudessa laajemminkin. Toisaalta ala kilpailee osin samasta työvoimasta esimerkiksi rakennusteollisuuden ja puolustusteollisuuden kanssa.

Osaamisen näkökulmasta strategiassa on huomioitu tarve ulottaa toimenpiteet koskemaan laajasti koko koulutusjärjestelmää. Strategian suosituksissa on huomioitu tarve lisätä korkeakoulutettua työvoimaa, meritekniikan huipputason osaamisen kehittäminen, ammatillisen koulutuksen ja jatkuvan oppimisen tarpeet. Kansainvälisen rekrytoinnin osalta korostetaan eettisen rekrytoinnin merkitystä. Suositukset ovat sinänsä hyvin kannatettavia, mutta jäävät varsin abstraktille tasolle. Keskeinen haaste on, kuinka realistista suositusten edistäminen tulee olemaan. Odotettavissa on, että koulutuksen julkinen rahoitus pikemminkin vähenee kuin lisääntyy.

Osaavan työvoiman saatavuutta koskevat tavoitteet ovat kannatettavia, mutta niiden edistäminen edellyttää pitkäjänteistä sitoutumista alan koulutuksen kehittämiseen sekä riittävää rahoitusta. Myös uudelleen koulutusmahdollisuuksia tulee tällöin parantaa.

Vienti ja uudet markkinat

Ovatko vientiä ja uusia markkinoita koskevat alatavoitteet määritelty oikein? Tulisiko tavoitteita täydentää joiltain osin?

Ei lausuttavaa.

Viranomaisalukset, hankinnat ja huoltovarmuus

Ovatko viranomaisaluksia, hankintoja ja huoltovarmuutta koskevat alatavoitteet määritelty oikein? Tulisiko tavoitteita täydentää joiltain osin?

Ei lausuttavaa.

Investoinnit, rahoitus ja omistajuus

Ovatko investointeja, rahoitusta ja omistajuutta koskevat alatavoitteet määritelty oikein? Tulisiko tavoitteita täydentää joiltain osin?

Strategia kuvaa hyvin kilpailutilanteen muutosta ja valtioiden roolia kansainvälissä kilpailussa.

Strategiassa todetaan, että suomalaiset meriteollisuusyritykset hankkivat tarvitsemansa rahoituksen ensisijaisesti yksityisiltä pääoma- ja velkarahamarkkinoilta. Osana meriteollisuusstrategiaa olisi ollut tärkeä pohtia koko klusterin tuotantoketjun mahdollisemman korkeaa kotimaisuusastetta. Kansainvälisen kilpailuaseman vahvistaminen ja huoltovarmuuden korkean tason säilyttäminen edellyttävät telakoiden ja laivanrakennusosaamisen säilyttämistä Suomessa. Suomen meriteollisuuden pitkäjänteinen turvaaminen voi jatkossakin edellyttää valtiolta erityistoimia ja rahoitusta, erityisesti telakoilla.

Suomalaisen niin julkisen kuin yksityisen omistajuuden vahvistaminen voi olla perusteltua meriteollisuudessa huoltovarmuuden ja turvallisuuden näkökulmasta erityisesti, jos sitä kautta saadaan talous- tai työllisyshyötyjä. Vaikuttavuudeltaan heikkoja verotukia ja -helpotuksia tulisi kuitenkin tarkastella kriittisesti. Yrityssektorilta kaivataan investointihalukkuutta.

Strategiset linjaukset

Ovatko strategiset linjaukset oikein määritelty? Tulisiko niitä täydentää joiltain osin?

STTK katsoo, että strategiset linjaukset ovat määritelty oikein ja tukevat kilpailukyvyn vahvistamista, kunhan pitkäjänteisestä toimeenpanosta pidetään huolta.

Strategian suositukset ja toimenpide-ehdotukset

Ohjaavatko suositukset 1-8 ja niihin liittyvät vuoden 2035 tavoitetilaa koskevat kirjaukset Suomen meriteollisuutta ja meriteollisuusstrategian toimeenpanoa oikeaan suuntaan? Ovatko ehdotetut toimenpiteet (1.1-8.3) oikeita? Tarvitaanko muita toimenpiteitä?

Ei lausuttavaa.

Muu palaute strategialuonnoksesta

Mitä muuta haluaisitte tuoda esille strategialuonnoksesta?

STTK näkee strategian hyvänä työkaluna meriteollisuuden kehittämisessä. Haluamme kuitenkin korostaa, että strategian vaikutukset tulevat näkymään vain pitkäjänteisellä toimeenpanolla ja sille tulee turvata riittävät resurssit.

Hyvönen Ulla
STTK ry.